

ТРУДНОТО ВЪЗРАЖДАНЕ НА РУСКАТА КОСМОНАВТИКА

Трудното възраждане на руската космонавтика може да започне от 20 януари 2011 година с изстрелването на хидрометеорологичния спътник „Електро-Л”

АВТОР: СВЕТОСЛАВ АЛЕКСАНДРОВ
<http://www.cosmos.1.bg/>

С изстрелването на този спътник – „Електро-Л” ще започне нова епоха в изследването на космоса от модерна Русия. Photo credit : Roscosmos

2011 година неслучайно е обявена за година на руската космонавтика. През месец април Русия ще отбележи 50-годишнината от полета на първия в историята на човечеството космонавт – Юрий Гагарин. Русия безусловно има с какво да се гордее. По време на Съветския период руските учени и инженери бяха тези, които успяха да реализират първия изкуствен спътник, първия пилотиран космически полет, първото излизане в открития космос, първото кацане на Венера. Но за огромно съжаление славните години на Русия в космическото пространство приключиха с разпадането на СССР в началото на 90-те години на миналия век. Събитието, което много хора разглеждат като победа на свободата над тоталитаризма същевременно се оказва пагубно за руската космонавтика. Струва си само да се отбележи, че Русия не е имала успешна междупланетна мисия от 1988 година насам! До 2009 година Русия дори нямаше самостоятелен метеорологичен спътник, но това се промени с изстрелването към края на същата година „Метеор-М”. Докато Русия се оказва достоен партньор на „Международната космическа станция” и тя още е лидер в пилотираните изстрелвания, страната практически остана без безпилотна изследователска програма.

През тази 2011 година ние, космическите ентузиаста, очакваме осъществяването на три руски мисии, които отдавна са планирани, но все още не са реализирани – поради политически и икономически причини. Всички тези

мисии, които трябва да се случат, вече са били отлагани в продължение на години.

Започваме с първото изстрелване – на 20 януари. Тогава космическата ракета „Зенит 2СВ“ с ускорителен блок „Фрегат-СВ“ ще трябва да изведе в орбита космическия апарат за хидрометеорологични изследвания „Електро-Л“.

Този спътник, освен че ще е в състояние да прави прогнози на времето, ще е ангажиран с изучаването на геофизичната обстановка в околосемното космическо пространство, йоносферата и магнитното поле на Земята. Първоначално изстрелването бе планирано за първата половина на 2010 година, по-късно беше отложено до декември 2010 година и най-сетне имаме зелена светлина за изстрелване през януари 2011. Спътникът „Електро-Л“ трябва да работи в продължение на 10 години.

Изстрелването на „Електро-Л“ е важно и поради друга причина – ракетите от семейство „Зенит“ с конфигурацията с ускорителен блок „Фрегат“ ще трябва да се справят и с изстрелването на другите две мисии през тази година! Това е ракета, която е разработена от Украйна и има сравнително висока степен на неуспеваемост – общо от 68 изстрелвания, 58 са успешни, като имаме 8 пълни провала, 2 от тях са на ракета „Зенит 3СЛ“, 6 са на ракета „Зенит 2“, два частични неуспеха – един на „Зенит 3СЛ“ и един на „Зенит 3СЛБ“.

Така че по време на трите важни изстрелвания на Русия за тази 2011 година ще стискаме зъби от притеснение и ще треперим до последно.

През месец май 2011 година ще трябва да излети и руската мисия „Радиоастрон“ или още известна като „Спектр-М“. Това е амбициозен радиотелескоп, който трябваше да лети още през 2009 година, но отново имаше отлагания, отново имаше забавяния, но засега има изгледи мисията най-сетне да стане реалност. Спътникът „Радиоастрон“ е базиран на „Електро-Л“ – и двата са разработени на базата на една и съща платформа и в едно и също предприятие – НПО Лавочкин. В зависимост от протичането на мисията „Електро-Л“ могат да настъпят промени в работата и дори до допълнителни отлагания за „Радиоастрон“.

И накрая стигаме до най-критичното изстрелване на ракета „Зенит“ с блок „Фрегат“ – на 11 ноември 2011. Тогава ще трябва да излети отложената вече с две години възвращаема мисия до спътник на Марс – „Фобос-Грунт“. Това е изключително амбициозен проект и всички се надяваме той да успее. Космиче-

ският апарат (който освен всичко има и български научен радиационен експеримент) трябва да пристигне в орбита около Марс, след което да се сближи със спътника Фобос, да кацне на него, да вземе проби и да ги изстреля към Земята за по-нататъшно изследване в земни лаборатории.

Успех на Русия и късмет... защото страната ще има нужда от това през настоящата 2011 година. Дано всички тези мисии завършат успешно и да покажат, че страната все още има нужните умения и способности да изследва космическото пространство и днес, 50 години след полета на Гагарин.

Ракета Зенит-2 (Байконур, 10 декември 2001 г.)